

Gemeente
Woudenberg

RAADSVORSTEL 2023

**Datum
voorstel:** 22 augustus
2023

Registratiekenmerk: Z.341628
Raadsvergadering van : 21 september 2023
Vergadering Commissie van: 5 september 2023
Portefeuillehouder: Wethouder H.J. Molenaar
Behandelend ambtenaar: A. van de Bovenkamp

Onderwerp / voorstel: Kwijtscheldingsverordening 2023 gemeente
Woudenberg

Aan de Raad.

Voorstel

Wij stellen u voor:

1. De Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Woudenberg vast te stellen conform bijgevoegd ontwerpbesluit.
2. De financiële consequenties voor 2023 te verwerken in de najaarsrapportage 2023 en de structurele gevolgen te verwerken in de begroting 2024- 2027.

Inleiding

Op 28 januari 2020 heeft de Tweede Kamer de motie Krol c.s. aangenomen waarin de regering is verzocht de Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen zo aan te passen, dat AOW-gerechtigden die qua inkomen recht zouden hebben op kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, dit recht niet verspelen door het hebben van een kleine vermogensbuffer. Op basis van het rapport Knellende schuldenwetgeving – dat is opgesteld in opdracht van de vaste Kamercommissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid – heeft het kabinet Rutte III daarom besloten de mogelijkheid te creëren om voor AOW-gerechtigden de vermogensnorm met maximaal € 2.000,- te verhogen. Daarnaast heeft het toenmalige kabinet besloten om deze verhoging niet alleen mogelijk te maken voor AOW-gerechtigden, maar ook voor duurzaam arbeidsongeschikten. Naar aanleiding van de consultatiereacties is besloten om de verhoging van de vermogensnorm niet te beperken tot enkel AOW-gerechtigden en duurzaam arbeidsongeschikten, maar een algemene verhoging van de vermogensnorm mogelijk te maken.

Ter uitvoering van de motie is de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden op 16 september 2022 vastgesteld, waarin is geregeld dat de gemeente de beleidsvrijheid heeft om

Geprint op: 07-09-2023 12:57:29uur

/var/websites/gemeentebestuur.woudenberg.nl/documenten/convert/9e82d6c6-e348-43d4-9aa4-af32fecab838.docx

het totale bedrag aan financiële middelen dat wordt gehanteerd bij de kwijtscheldingstoets van gemeentelijke belastingen te verhogen. Het gaat niet om een verplichting maar om een keuze.

Volgens artikel 4 van de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden kan bij verordening in afwijking van artikel 12, tweede lid, onderdeel d, van de Uitvoeringsregeling het totale bedrag aan financiële middelen, bedoeld in dat onderdeel, worden verhoogd, mits:

- a) de verhoging voor de belastingschuldige en zijn echtgenoot ten hoogste € 2.000,- bedraagt;
- b) de verhoging voor een alleenstaande 75 procent bedraagt van de verhoging, bedoeld in onderdeel a (€ 1.500);
- c) de verhoging voor een alleenstaande ouder 90 procent bedraagt van de verhoging, bedoeld in onderdeel a (€ 1.800).

De bedragen betreffen 2023 en worden in de toekomst mogelijkerwijs aangepast via ministeriële wijziging. In dat geval bewegen de bedragen voor Woudenberg mee.

Centrale vraag

Gaat de raad akkoord met verruiming van de kwijtscheldingsmogelijkheden van gemeentelijke belastingen voor belastingplichtigen in Woudenberg?

Beoogd resultaat (wat)

Inwoners met een klein vermogen in aanmerking laten komen voor kwijtschelding van de genoemde gemeentelijke belastingen. Het betreft in Woudenberg circa 80 belastingplichtigen.

Kader

Lokale overheden kunnen kwijtschelding verlenen als de belastingschuldige onvoldoende vermogen en/of betalingscapaciteit heeft om de belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen. De wettelijke bepalingen hiervoor zijn opgenomen in de Gemeentewet, het besluit Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschap belastingen en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. In artikel 255, vierde lid, van de Gemeentewet is bepaald dat er ruimere regels vastgesteld mogen worden. De raad beslist over het al dan niet toepassen van de beleidskeuzes.

Argumenten

1.1 We brengen de vermogensnormen voor de kwijtschelding in lijn met het advies van NIBUD

De huidige bedragen (vermogensnormen voor kwijtschelding), die ook door gemeente Woudenberg worden gehanteerd, liggen beduidend lager dan de vrijstellingen uit de Participatiewet (bijstand) en ook lager dan wat het Nibud deze doelgroep adviseert om als buffer aan te houden. Door de verhoging toe te passen brengen we de vermogensnormen van kwijtschelding meer in lijn met het advies van het Nibud. Er zijn nu situaties waarbij inwoners met een laag inkomen door o.a. bewindvoerders, budget coaches en inkomensconsulenten van de gemeenten geadviseerd wordt om een buffer op te bouwen voor als het financieel tegen zit bijvoorbeeld door de hoge energielasten. In de gevallen dat inwoners dit advies opvolgen moet de gemeente het kwijtscheldingsverzoek meestal afwijzen omdat het vermogen boven de vermogensnorm uitkomt. Hierdoor wordt het voor deze doelgroep nog moeilijker gemaakt om een buffer op te bouwen. Dit leidt logischerwijs ook tot onbegrip bij inwoners. De voorgestelde verhoging naar de door de Minister vastgestelde maximum bedragen van € 2.000,- voor gehuwden/samenwonenden, € 1.800,- voor alleenstaande ouders en € 1.500,- voor alleenstaanden lost dit probleem grotendeels op.

1.2 Een verhoogde norm leidt tot minder invorderingsactiviteiten

Onder het huidige kwijtscheldingsbeleid resulteert een afwijzing op vermogen van de inwoner niet altijd tot betaling door de inwoner. Met als gevolg dat er een invorderingsproces opgestart moet worden met kosten voor de inwoner en de gemeente. Ondanks het invorderingsproces wordt er door deze doelgroep vaak niet betaald wat vervolgens resulteert in oninbare belastingvorderingen. Dit voorstel zal het

aantal invorderingsprocessen dat opgestart moet worden en het aantal aanslagen dat oninbaar verklaard wordt verlagen.

1.3 Terugwerkende kracht is mogelijk

Bij de overweging om terugwerkende kracht te verlenen is met een aantal uitgangspunten rekening gehouden.

- Aan een regeling wordt alleen terugwerkende kracht verleend, als daarvoor een bijzondere reden bestaat. Dat is hier het geval, aangezien de belastingaanslagen van de gemeente betrekking hebben op het hele kalenderjaar.
- Door het verlenen van terugwerkende kracht aan een regeling worden de in die regeling voorziene rechtsgevolgen gerekend te zijn ingetreden vanaf een nader aangeduid tijdstip voorafgaande aan de inwerkingtreding van die regeling. Daarmee kunnen dus de besluiten gedaan in het interim tussen 1 januari en 21 september 2023 worden 'gelegaliseerd'.
- Aan belastende regelingen wordt, behoudens in uitzonderlijke gevallen, geen terugwerkende kracht toegekend. In de verordening zijn 'verruimende' bepalingen opgenomen. Daarom stuit terugwerkende kracht hier niet op weerstand.
- Bij een regeling mag een feit dat vóór haar inwerkingtreding is geschied, niet strafbaar of zwaarder strafbaar worden gesteld. Van strafbaarstelling is in deze verordening geen sprake.

1.4 De verruiming heeft betrekking op kwijtscheldingen vanaf belastingjaar 2023

Inwoners kunnen kwijtschelding aanvragen over oude belastingjaren. In de verordening is door middel van de overgangsbepaling gezorgd dat kwijtscheldingsverzoeken over oude jaren (2022 en voorgaand) worden behandeld volgens de in die jaren geldende normen voor kwijtschelding.

1.5 In de huidige (meerjaren-) begroting is ruimte om deze financiële consequenties op te vangen

Onder kosten, baten en dekking wordt toegelicht welke financiële consequenties het verruimen van de kwijtscheldingsbedragen heeft. Voor de dekking vanaf 2023 wordt voorgesteld om het overgrote deel van de lasten te dekken uit het verhoogde budget minima regelingen en een deel uit het budget riolering.

Risico's en kanttekeningen

1.1 Vanaf 2023 nemen de lasten voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing toe

Het vaststellen van de verruiming betekent dat de last van de kwijtschelding bij het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing normaal gesproken gedekt moet worden door de inwoners die geen recht op kwijtschelding hebben.

In de begroting 2023-2026 is besloten het budget minima regelingen te verhogen met € 125.000 (bij de verhoging van dit budget is rekening gehouden met verruiming kwijtschelding belastingen). Het college stelt voor niet de tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing te verhogen maar de extra lasten van kwijtschelding ten laste te brengen van het verhoogde budget minima regelingen en het budget riolering. Wij verwachten dat er voldoende ruimte is in beide budgetten om de extra lasten te dekken.

1.2 Voor de Participatiewet gelden onveranderd hogere vermogensgrenzen

Bij het vaststellen van de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Woudenberg zal de vermogensgrens die door het Inlichtingenbureau wordt gehanteerd met een verhoging van € 2.000,- (zie Tabel 1. onder Aanpak/Uitvoering) aanhoudend lager zijn dan de volgens artikel 34, tweede lid, onderdeel b, bedoelde vermogensgrens binnen de Participatiewet. Volgens artikel 34, tweede lid, onderdeel b, bedoelde vermogensgrens binnen de Participatiewet bedraagt:

- a. voor een alleenstaande: € 6.505,-;
- b. voor een alleenstaande ouder: € 13.010,-;
- c. voor de gehuwden tezamen: € 13.010,-.

Deze verruiming voor gemeentelijke belastingen heeft daardoor geen effecten voor de te hanteren vermogensgrenzen binnen de participatiewet.

Duurzaamheid en Inclusie

Dit voorstel draagt in hoge mate bij aan de inclusiviteit en participatie van inwoners met een laag inkomen. Mensen met een laag inkomen krijgen de mogelijkheid om een klein vermogen op te bouwen waarmee ze in staat zijn om eventuele tegenvallers makkelijker op te vangen.

Maatschappelijke participatie

Voor de voorgestelde aanpassingen is geen overleg gevoerd met inwoners of adviesorganisaties.

Financiële consequenties

Wij verwachten dat door het toepassen van deze beleidskeuze circa 80 kwijscheldingsverzoeken meer worden toegekend. De kosten en voorgestelde dekking zijn als volgt:

	Kosten	Dekking
Afvalstoffenheffing		
- Vastrecht	€ 19.104	Budget minima regelingen
- Diftar	€ 6.440	Budget minima regelingen
Rioolheffing		
- Gebruikers woning	€ 6.602	Budget riolering
Hondenbelasting		
- Eerste hond	€ 1.164	Budget minima regelingen
Totaal	€ 33.310	

- Bovengenoemde bedragen betreffen structurele uitgaven.
- Bovengenoemd totaal verschil wordt aan de raad bekend gemaakt via de najaarsrapportage 2023 en de begroting 2024-2027
- Het voorstel is dit te dekken uit de beschikbare budgetten “minima regelingen” en “riolering”.

Toelichting:

Het vaststellen van de verruiming betekent dat de last van de kwijschelding bij het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing normaal gesproken gedekt moet worden door de inwoners die geen recht op kwijschelding hebben.

In de begroting 2023-2026 is besloten het budget minima regelingen te verhogen met € 125.000 (bij de verhoging van dit budget is rekening gehouden met verruiming kwijschelding belastingen). Het college stelt voor niet de tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing te verhogen maar de extra lasten van kwijschelding ten laste te brengen van het verhoogde budget minima regelingen en het budget riolering. Op basis van de actuele inzichten over het benutten van het budget minima regeling is de verwachting dat er voldoende ruimte is in dit budget om de extra lasten van € 26.708 te dekken. Daarnaast is er voldoende ruimte in het budget riolering om de extra lasten van € 6.602 te dekken aangezien er op dit moment een voorziening vervanging riolering is van bijna € 6 miljoen.

De financiële consequenties voor 2023 worden verwerkt in de najaarsrapportage 2023 en de structurele gevolgen vanaf 2024 worden verwerkt in de begroting 2024- 2027.

Risico:

De genoemde bedragen zijn op basis van de nu bekende en inzichtelijke kwijscheldingsaanvragen. Omdat inwoners tot 3 jaar na aanslagdatum kwijschelding kunnen aanvragen is de exacte bepaling pas in een later stadium te bepalen.

Aanpak/uitvoering

Het Inlichtingenbureau beoordeelt de kwijscheldingsaanvragen binnen gemeente Woudenberg met behulp van hun geautomatiseerde kwijscheldingstoets. Het totale bedrag aan financiële middelen, bedoeld in artikel 12, tweede lid, onderdeel d, van de Uitvoeringsregeling, dat door het Inlichtingenbureau wordt gehanteerd bij de kwijschelding van gemeentelijke belastingen is opgesteld door de werkgroep kwijschelding (bestaande uit gemeenten en waterschappen) en

gevalideerd door de VNG en de Unie van Waterschappen. Het Inlichtingenbureau maakt het mogelijk om de verhoging hiervan door te voeren in hun geautomatiseerde kwijtscheldingstoets. Bij een verhoging van € 2.000,- komen de vermogenstoetsnormen binnen het Inlichtingenbureau, afhankelijk van de gezinssituatie (leefvorm), uit op de vermogenstoetsnormen zoals weergegeven in de laatste kolommen van Tabel 1. De bedragen zijn gebaseerd op de bestaande normen conform de normenbrief van september 2022.

Bij het verhogen van de vermogensnorm in het kader van gemeentelijke belastingen gaat het overigens niet om alle gemeentelijke belastingen. Het gaat uitsluitend om de Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing gebruikersdeel, de Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing, met toepassing van de regels, welke in artikel 9 van de verordening afvalstoffenheffing zijn opgenomen en de Verordening op de heffing en invordering van Hondenbelasting.

Tabel 1. Weergave Vermogenstoetsnormen Inlichtingenbureau

Gezinssituatie	Aanvrager geboren vóór 1-1-1935	Partner geboren vóór 1-1-1935	PW vermogens toetsnorm	Maximale ophoging	Maximale vermogens toetsnorm
Gehuwd/ samenwonend	Ja	Ja	€ 7.000	€ 2.000	€ 9.000
		Nee	€ 4.725	€ 2.000	€ 6.725
	Nee	Ja	€ 4.725	€ 2.000	€ 6.725
		Nee	€ 2.350	€ 2.000	€ 4.350
Alleenstaande ouder	Ja	N.v.t.	€ 4.550	€ 1.800	€ 6.350
	Nee	N.v.t.	€ 2.150	€ 1.800	€ 3.950
Alleenstaand	Ja	N.v.t.	€ 4.175	€ 1.500	€ 5.675
	Nee	N.v.t.	€ 1.775	€ 1.500	€ 3.275

Bij het vaststellen van de Verordening Kwijtschelding gemeentelijke belastingen zal de vermogensgrens die door het Inlichtingenbureau wordt gehanteerd met een verhoging van € 2.000,- (Tabel 1.) aanhoudend lager zijn dan volgens artikel 34, tweede lid, onderdeel b, bedoelde vermogensgrens binnen de Participatiewet.

Volgens artikel 34, tweede lid, onderdeel b, bedoelde vermogensgrens binnen de Participatiewet is:

- a. voor een alleenstaande: € 6.505,-;
- b. voor een alleenstaande ouder: € 13.010,-;
- c. voor de gehuwden tezamen: € 13.010,-.

Bij de automatische kwijtscheldingstoets voor de aanslag van 2023 zal na besluitvorming rekening worden gehouden met de verhoogde vermogensnorm. Dat betekent dat inwoners waarvan uit de automatische toetsing blijkt dat zij in aanmerking komen voor kwijtschelding de aanslag later opgelegd krijgen dan de meerderheid van de inwoners, zodat de kwijtschelding voor hen direct op de aanslag verwerkt kan worden. Bij verzoeken die handmatig ingediend en beoordeeld worden zal de verhoogde norm toegepast worden bij de beoordeling van het vermogen.

Conclusie

De gemeenteraad wordt geadviseerd om positief te besluiten om daarmee een grotere groep inwoners met een laag inkomen in de gemeente Woudenberg kwijtschelding te verlenen.

Communicatie

Als u dit voorstel vaststelt publiceren wij deze op de gebruikelijke wijze op overheid.nl. Tevens zullen we deze wijziging via de gangbare kanalen communiceren naar de inwoners.

Bijlage(n)

- Raadsbesluit Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen gemeente Woudenberg.

- Toelichting op Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen gemeente Woudenberg.

Burgemeester en wethouders van Woudenberg

D.C.G. Ruseler
Secretaris

M. Jansen-van Harten
burgemeester